

Plan mot kränkande behandling för Magra skola F-6, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, barns rättigheter samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Gäller för: Magra skola/ fritidshem

Beslutande instans: Rektor

Giltighetstid: Läsåret 22/23

Datum för beslut: 220926

Revideras senast:

Diarienummer:2022.224

Dokumentansvarig: Rektor

Om plan mot kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet i skollagen ska skolan eller förskolan målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever samt göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Enligt diskrimineringslagen ska förskola/skola arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolor och skolor ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder. Varje år ska en plan mot kränkande behandling upprättas. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året en redogörelse för hur man genomfört de åtgärder man planerar i föregående års plan.

Vision

Magras skola arbetar enligt förvaltningens vision Lust att Lära. Därtill vill vi förkroppsliga kommunens ledord engagemang, öppenhet och respekt. Hos oss tar detta sig uttryck genom vårt prestigelösa bemötande och vår starka tro på att alla verkligen vill elevernas bästa, oavsett förutsättningar.

Vi tror starkt på den goda relationens effekt för trygghet, studiero och kunskapsinhämtning. Vi vill hålla oss nära eleverna och finnas tillgängliga för att förebygga kränkningar och främja god hälsa på skolan.

Läroplan, Lgr 22

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, och
- i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningar kan även bestå av utfrysning eller hot. Det kan också vara kränkande behandling om någon skickar elaka mail eller kommentarer på internet eller via sms. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar är trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier* och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på skolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen mot kränkande behandling hos eleverna och ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Skolans kontinuerliga och hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller kränkande behandling. Det målinriktade arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Detta beskrivs i läroplanens övergripande mål, under normer och värden.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar med studieklimat och studiemiljö på vår skola.

Elevrådet

Skolans elever engageras direkt i värdegrundsarbetet främst genom elevrådet. Representanterna agerar som språkrör för sina klasskamrater och för klassernas talan i frågor kring trivsel och trygghet som lyfts av elever, lärare eller övrig personal på skolan.

Rastvärdar och rastverksamhet

Skolans personal är schemalagd som rastvärdar och har då ett övergripande ansvar för att rasten blir en trygg och trivsamt miljö att vistas i. Rastverksamheten ska genomsyras av ett uppmuntrande arbetssätt snarare än bevakning.

Studiemiljö

Ett kontinuerligt arbete pågår med både fysisk och psykosocial studiemiljö. Vi arbetar hälsofrämjande genom att viga mycket tid åt diskussion och reflektion kring bemötande och relationer i klassrummet. Exempel på frågor som tas upp är internetkultur, språkbruk och övningar i att ta andras perspektiv. Vi ser allvarigt på verbala kränkningar och arbetar för att främja ett vänligt språkbruk och således förebygga kränkningar. Elevhälsan gör instick i klasserna på olika teman enligt ett årshjul. Se bilaga 2 för större detalj kring innehållet i värdegrundsarbetet.

Den fysiska miljön planeras för att främja lärande, och på samma gång förebygga ohälsa, då dessa faktorer har en stark koppling. Vi arbetar för att få en tillgänglig lärmiljö med hjälp av skärmväggar och medvetna placeringar i klassrummen. Den fysiska miljön ska också vara inspirerande och stärka det övriga värdegrundsarbetet på skolan.

Jämställdhet

Skolan arbetar enligt läroplanen och därmed aktivt med att motverka negativa könsnormer, såväl som alla former av trakasserier grundat på kön eller sexuell läggning. Framst förekommer detta i lektionsinnehåll i särskilda ämnen såsom hem- och konsumentkunskap och samhällskunskap, men även i schemabrytande tematiska arbeten. Varje pedagog och vuxen har ett ansvar att uppmärksamma och motverka reproduktionen av negativa könsmonster, samt belysa privilegier och hur människor har olika förutsättningar i samhället beroende på kön.

Digitala verktyg

Samhället utmanas av fenomen som nätmobbning och trakasserier på internet som möjliggörs av sociala medier och olika plattformar där elever kan kommunicera, ofta anonymt. Skolan tar sitt ansvar genom att aktivt följa upp och förebygga sådana kränkningar. När en trend identifieras i en klass eller årskurs planeras i regel ett värdegrundsarbete som adresserar problematiken och lyfter fenomenet för diskussion med eleverna. Även händelser utanför skolan hanteras av pedagogerna, för att förhindra ohälsa bland eleverna.

Otrygga platser

Skolan strävar efter att förebygga otrygga platser genom att regelbundet undersöka genom en enkät som genomförs en gång/läsår. Utifrån denna planeras bemanning för att säkra vuxennärvaro på de platser som uppfattas som otrygga. Även schemaläggning genomförs i syfte att minimera otrygghet och minska tiden då elever rör sig utan närvarande vuxna. Frågan om otrygga platser lyfts också som en stående fråga på skolans elevrådsmöten samt även vid skolstarten. Elevråden träffar rektor tillsammans vid två tillfällen under en termin.

Frånvaro

Problematisk skolfrånvaro hanteras av EHT med stöd av arbetslaget. Elevers närvaro i skolan ses som en av de största hälsofrämjande faktorerna.

Årshjul

Elevhälsans uppdrag i förarbetet till skollagen står bland annat detta:

- [...] *elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa.*
- *Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor.*
- Sammanfattning av elevhälsans uppdrag

Det ingår i elevhälsans *generellt* riktade arbete att

- främja elevers lärande, utveckling och hälsa
- förebygga ohälsa och inlärningssvårigheter
- bidra till att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa

Elevhälsan driver ett förebyggande arbete genom att ta upp olika tema-områden i det olika årskurserna. Tema-områdena syftar till att ge eleverna verktyg för att kunna förstå och hjälpa till att skapa en bra skolmiljö samt stötta och informera kring deras sociala och fysiska utveckling kring relationer och bemötande i olika sammanhang. Se bilaga 3

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med elever, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

1. Trygghets- och trivselenkät en gång/termin som samverkas i elevhälsan samt redovisas för undervisande lärare samt elevråd. Ev åtgärder förankras i elevhälsan
2. Arbete med studiero och regler kring ordning och reda i klassrums- och rastverksamhet under de inledande veckorna på terminerna som regelbundet följs upp av undervisande lärare.

Elevernas delaktighet

Planen förankras genom elevrådet, som i sin tur lyfter den i sina klasser på mentorstiden. Nyckelfrågor som planen slår fast kommer också lyftas till eleverna av lärarna och elevhälsan under lektionstid. Arbetslagen ansvarar för att göra eleverna delaktiga.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid informationsmöten delger vi planen i stora drag och informerar om var den går att finna. Synpunkter och tankar mottas löpande och planen revideras vid behov. Mentorerna ansvarar för att göra vårdnadshavare delaktiga.

Personalens delaktighet

All personal på skolan är i någon mån delaktig vid planens utformande. Antingen aktivt skrivande eller som referensgrupp. Rektor ansvarar för att göra personalen delaktig.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Nedan beskriver vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Prioriterat mål	Aktiv åtgärd fritids	Aktiv åtgärd skola	Ansvarig för insatsen/er	Uppföljning, hur och ansvarig
<i>Trygghet och studiero</i>	Samtal i grupp, gemensamt framtagna fritidsregler, självklara regler	Klassrumsstruktur. Gemensamt framtagna klassrumsregler	Arbetslag. Rektor och ansvarig klasspedagog	Genom enkät 1 tillfälle/termin. Delanalyser 6 ggr/läsår. Arbetslagen. Elevhälsan, Rektor
Vårdat språk	Samtal i grupp, gemensamt framtagna regler	Samtal i klass. Gemensamt framtagna klassrumsregler	Rektor och ansvarig klasspedagog	Genom enkät 1 tillfälle/termin. Delanalyser 6 ggr/läsår. Undervisande lärare, Rektor
Vett och etikett på Internet.		Lektioner om området. Samtal i klass.	Rektor och ansvarig klasspedagog	Genom enkät 1 tillfälle/termin. Delanalyser 6 ggr/läsår. Elevhälsan, Rektor

Mål från föregående läsår	Trygghet, studiero
Aktiva åtgärder	Klassrumsstruktur. Gemensamt framtagna klassrumsregler
Resultat	Tydlig, gemensam klassrumsstruktur. Elevernas roll synliggörs med hjälp av "jag och skolan".

	Kartläggning av elevens kunskaper hjälper pedagogerna att individanpassa vilket ger större studiero och trygghet hos eleverna.
Analys	I år har skolan väldigt hög studiero och stor trygghet. Få konflikter. Vi ser att vi har nått detta genom ovanstående åtgärder. I dagsläget är en klass lite spretigare och är i större behov av stöd av EHT. Vi kan se att vi har ett gott stöd av föräldraföreningen. Den är väldigt aktiv.

Kartläggning av risker och analys - förebyggande arbete

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Översynen behandlar nivåerna elev, klass, och skola.

Skolans trygghet och studiero analyseras och utvärderas i samband med det systematiska kvalitetsarbetet, sex gånger per läsår. Det genomförs arbetslagsvis och kompletteras med rektors observationer för att få en heltäckande bild.

Skolinspektionens enkät årskurs 5 och 9, såväl som GR-enkäten i årskurs 2 genomförs varje år.

Vid kränkningar kontaktas alltid vårdnadshavare för att informera och samverka för att kränkningar skall upphöra.

I elevhälsans förebyggande arbete finns också rutiner för att prata om detta i årskurserna (se bilaga 1).

Risker identifierade avseende kränkande behandling

Vi ser risk för fortsatta kränkningar på sociala medier.

Vi ser risk för fortsatta kränkningar verbalt.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i skolan.

Kön

Vi ser ingen risk för sexuella trakasserier i nuläget på skolan.

Könsidentitet och könsuttryck

Kränkningar förekommer högst sällan kring könsidentitet och könsuttryck. Samtal kring ämnet finns ändå och behöver finnas för att förekomma samt, motverka denna typ av diskriminering.

Etnisk tillhörighet

Vi ser risk för trakasserier grundat på historik med främlingsfientliga uttryck finns i närsamhället.

Religion eller annan trosuppfattning

Vi ser viss risk för trakasserier grundat på religion då främlingsfientliga uttryck finns i närsamhället.

Funktionsnedsättning

Vi ser viss risk för diskriminering grundat på funktionsnedsättning på grund av låg lärartäthet.

Sexuell läggning

Vi ser ingen risk för trakasserier grundat i sexuell läggning.

Ålder

Vi ser ingen förhöjd risk för diskriminering eller trakasserier grundat på ålder.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov skolan identifierat i sin kartläggning ligger till grund för de insatser som genomförs under kommande år. Åtgärderna tidplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Vi ser ett behov av fortsatt arbete med trygghet, studiero.

Prioriterat mål	Aktiv åtgärd fritids	Aktiv åtgärd skola	Ansvarig för insatsen/er	Uppföljning, hur och ansvarig
<i>Trygghet och studiero</i>	Samtal i grupp, gemensamt framtagna	Klassrumsstruktur. Gemensamt framtagna	Arbetslag. Rektor och ansvarig	Genom enkät 1 tillfälle/termin. Delanalyser 6

	fritidsregler, självklara regler	klassrumsregler	klass- pedagog	ggr/läsår. Arbetslagen. Elevhälsan, Rektor
Vårdat språk	Samtal i grupp, gemensamt framtagna regler	Samtal i klass. Gemensamt framtagna klassrumsregler	Rektor och ansvarig klass- pedagog	Genom enkät 1 tillfälle/termin. Delanalyser 6 ggr/läsår. Undervisande lärare, Rektor
Vett och etikett på Internet.		Lektioner om området. Samtal i klass.	Rektor och ansvarig klass- pedagog	Genom enkät 1 tillfälle/termin. Delanalyser 6 ggr/läsår. Elevhälsan, Rektor
Gemenskap		Gemensamma temaområden och temadagar.	Alla pedagoger	Alla pedagoger

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

När det finns misstanke om att en elev blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas i KB-process, som går direkt till ansvarig rektor.

Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen. Komplettera därefter din anmälan med all information som framkommit.

När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. Rektor delegerar ansvar för utredning till lämplig personal. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Åtgärder utvärderas upp efter en lämplig tid. Har kränkningarna slutat kommer ärendet då att avslutas och rapporteras till huvudman.

Om personal utsätter elev för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon personal utsätter en elev för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

För elever och vårdnadshavare

Har du som elev blivit utsatt eller vet någon som har blivit utsatt och har behov av att prata med någon? Vänd dig till någon du känner förtroende för, din klasslärare/mentor, skolsköterska eller kurator. Kontaktuppgifter hittar du nedan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta rektor eller mentor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på skolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för skolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer & mailadresser till skolan:

Rektor 0322 - 61 60 72, anna-karin.nord@alingsas.se

Kurator asa.grotting@alingsas.se

Skolsköterska gunilla.fries@alingsas.se

Bilagor

[Bilaga 1 - Rutin kränkande behandling, diskriminering och trakasserier](#)

Bilaga 2 -Stora Mellbys skolas värdegrund & självklara

regler<https://docs.google.com/document/d/1mJAZS9S-c1SobnVjXebPhKb3nlip4qwAekceleR6mDw/edit>

Bilaga 3 - elevhälsans årshjul

https://docs.google.com/document/d/1BrhQtd2_7HtoailsMHE0CajO5Szn4CX3tFU2cAnyYvc/edit